

EMPATISKE MELANKOLIKERE

To uker etter at Evergrey slapp sitt nye album "The Storm Within" hadde jeg en hyggelig passiar med frontmann Tom Englund på et soflytt dekk på Stena Saga under årets Rock The Boat.

– *Grattis med nytt album. Jeg var litt spent på hvordan dere skulle klare å følge opp "Hymns For The Broken", men det gikk jo tydeligvis veldig fint. Mange bra anmeldelser har dere fått også.*

– Takk. Ja, det virker sånn, hehe. Helt bisart er det. Når man slipper en skive så har man jo gjort alt man kan, og da får folk mene det de vil, men det er utrolig moro at det går så bra. Vi har aldri solgt så mye skiver som vi gjør nå.

– *Har den solgt mer enn "Hymns For The Broken" allerede?*

– Ja! Og vi er på listene i ti land hvor vi aldri har vært tidligere.

– *Hva kan du fortelle om albumet og prosessen?*

– Vi kunne ha turnert veldig lenge etter "Hymns For The Broken" om vi ville, men vi kjente at vi ville benytte oss av den positive energien og viben vi fikk av å spille inn og gi ut forrige plate. Så vi bestemte oss ganske tidlig for å smi mens jernet var varmt. Vi gjorde 2-3 turneer og så gikk vi inn i studio igjen i oktober i fjor. Det gikk fort og smertefritt, vi hadde en bra plan. Selv om det alltid er mye jobb, jævlig mye jobb. Men inspirasjonen var der, og da er det ganske lett å skrive musikk, når man ikke trenger å tvinge det frem. Vi bodde i et studio midt i Göteborg i noen uker, og så mikset vi i Danmark. Veldig enkelt.

– *Er det noe du synes er vesentlig annerledes med denne skiva enn de tidligere?*

– Ikke prosessmessig, men resultatet kanskje. Jeg ser på "The Storm Within" som "Hymns For The Broken" sin storebror, som er litt mer ubekvem, mørk og besværlig. Den krever mer av lytteren synes jeg. Men når man først kommer inn i den verdenen så er det en større verden.

– *Jeg synes rytmeseksjonen er fantastisk på denne skiva, særlig bassen virker lenger frem i lydbildet enn tidligere. Var det bevisst?*

– Ja, det har vi jobbet mye med. Vi har to av verdens beste rytmespillere i Johan (Niemann, bass) og Jonas (Ek Dahl, trommer). Vi spiller inn så mye vi kan live, så de får spille samtidig og får den gode energien sammen. Det har vi gjort på begge de to siste platene. Det skjer noe spesielt da, noe veldig bra, som gir gode resultater.

ENSOMHET OG EMPATI

– *Mørke konseptalbum har vel nesten blitt deres varemerke, hva er det som ligger bak temaet på denne skiva?*

– Vårt tyske plateselskap har gått ut med at dette er vårt kjærlighetsalbum, men det er vel tvert imot, hehe. Det er vel mer mangelen på kjærlighet i såfall. Det handler om oppbrudd, om hvordan man kommer seg videre, hvordan man får en hel, ny identitet igjen, og hele den prosessen rundt det. Fra det mørke, til tvilen, til de mer rasjonelle og voldsomme tankene. Alt det som man går igjennom i sin søken etter en ny identitet. Og så plasserte jeg den storylinen i en kontekst. Jeg tenkte "Hvor kan man være mest ensom i verden?" og kom frem til at det måtte være i verdensrommet, alene

på en øde planet. Og da ble det den konteksten vi hadde i hodet da vi skrev og komponerte. Vi fanterte om å reise til Island for å spille inn video, der alt er så vakkert og ødelagt på et vis. Det gorde vi også senere.

– *Er alle i bandet med på låtskrivingen, eller er det du som skriver mest?*

– Jonas skriver nok mest tror jeg, men vi skriver veldig mye sammen. Både han og jeg har mange grunnideer, og Henrik (Danhage, gitar) og Rikard (Zander, keyboard) pleier å ha noen ideer som blir til hele låter etter hvert. Alle synser om alt, og så skriver vi om og produserer musikken sammen. Det er Jonas og jeg som former pakka, og så kommer de andre med innspill. Alle er veldig involverte, vi har funnet en god balanse der. Selv om Jonas og jeg kanskje står for 70%, så er alles meninger og bidrag det som gjør at det blir 100%.

– *Men det er bare du som skriver tekster?*

– Ja, det er det.

– *Du formidler låtene på en måte så det høres ut som du lett kan leve deg inn i budskapet, hvor henter du inspirasjonen til disse mørke tekstene?*

– Denne skiva handler ikke spesifikt om meg, men om venner og bekjente av meg som har gått igjennom tøffe perioder. Men samtidig; om jeg skulle berømme meg selv for noe så skulle det være at jeg har en veldig sterk empatisk side, jeg kan leve meg inn i tekstene og kjenne hvordan jeg ville ha følt det hvis jeg hadde vært i den situasjonen. Så drar man jo selvfølgelig inn influenser, og inspirasjon til stemninger og emosjonelle tilstander, fra episoder man har vært med på selv. Skiva handler

Tom Englund på Rock The Boat 2016.

Evergrey har nylig sluppet sitt tiende album "The Storm Within", til strålende kritikker. Hva er det som driver disse svenskene progmetallerne til stadig å tilføre verden ny mørk melodisk metall?

TEKST MARIANNE LAURITZEN | FOTO PATRIC ULLAEUS | LIVEFOTO ARASH TAHERI

ensomhet, og jeg har jo skrevet om ensomhet i 20 år nå, så noe er det vel der, hehe.

– *Det er ganske tidløse tekster som folk lett kan relatere seg til, og tolke på sin egen måte.*

– Ja, og det er vel det det handler om tror jeg, at vi på disse to siste platene har funnet en formel som folk kan relatere til. Hvis jeg har hatt noen mission i livet, så har det vært å skrive musikk for og til folk som er ensomme og som har gått igjennom de samme greiene som jeg har gått igjennom. Det var derfor forrige skive fikk navnet "Hymns For The Broken". Jeg ville skrive så folk forsto at de ikke var alene, men at det fantes flere som delte de samme opplevelsene.

SÆREGENT SOUND

– *Dere har et særegent sound, det er alltid lett å skjønne at man hører på Evergrey. Det er spesielt tydelig på Black Sabbath låta- "Paranoid", den har dere virkelig gjort til deres egen.*

– Ja, vi fikk et oppdrag fra en svensk forening som heter Faktum, som lager gatemagasiner som de hjemløse kan selge. De lot de hjemløse komme med ønsker om hvilke artister de ville ha med på en skive som de skulle selge med magasinet, og da ønsket en av dem at hans favorittband Evergrey skulle gjøre hans favorittlåt "Paranoid". Så da gjorde vi det. Det var kjempevanskelig, hva faen skulle man gjøre med den liksom? Men det er Jonas som har gjort hele arrangementet, jeg har gjort vokalen selvfølgelig, men det låter som en Evergrey-låt nå. Den er dobbelt så lang og, hehe.

– *Hvilken låt på det nye albumet er du mest fornøyd med?*

– Helt spontant skulle jeg vel si "The Storm Within". Det synes jeg er en av de beste låtene jeg har vært med på å skrive. Men ellers handler det jo om sinnsstemninger, det er kanskje ikke den låta jeg setter på når jeg skal ut å drikke øl.

– *Det gjelder kanskje ingen av låtene deres, hehehe.*

– *Men det har blitt 10 album siden starten for drøye 20 år siden, det er ganske produktivt. Hvor vanskelig er det å stadig komme på noe nytt å skrive om, samt finne tid til å være kreativ?*

– Ja, det er det siste som er vanskelig. Å være produktive har vi ikke hatt problemer med ennå. Vi har laget en ny skive annethvert år. Man må være strukturert, som i en hvilken som helst annen jobb, og planlegge godt. Da kan utfordringen være å finne inspirasjon når man må ha den.

– *Ja, det er ikke alltid så lett å være kreativ på oppfordring.*

– Nei, nettopp! Men da må man uansett skrive og produsere de timene, selv om det aldri kommer til å havne på noen skive. Man må bare få det unna for å komme videre. Det har vi lært oss, det kan vi nå 20 år inn i gamet. Vi har lært at det er sånn det funker, og at vi behøver presset med deadliner.

– *Jeg skjønner ikke helt at dere ikke er mer kjente enn dere er. Ønsker dere å bli større eller trives dere på det nivået dere er?*

– Svaret er ja på begge deler. Vi var nære på å ikke fortsette etter "Glorious Collision" i 2011, da var jeg lei og kjente at det var nok etter 16 år. Jonas og Henrik hadde jo allerede slutta før den skiva. Men så kom de tilbake etter mye om og men, og så fant vi vel en ny glede ved å spille musikk. Da man var liten så ville man jo bli så stor som mulig, men nå verdsetter vi musikken på en annen måte, vi setter pris på å kunne få spille hvor faen som helst, det spiller ingen rolle. Vi søker vel å bli større, og det er det beste med å være i et band som aldri har hatt en stor hit; vi blir hele tiden større. Vi selger flere skiver, vi reiser til flere steder, vi tjener mer penger – og det gjør vi etter 20 år, noe som er helt fantastisk egentlig.

Våre to mest populære skiver har vi sluppet som nummer 9 og 10. Det er fint, det er et privilegium å være med i Evergrey i dag. Selvfølgelig vil vi at så mange som mulig skal høre musikken, men vi blir ikke ulykkelige om vi spiller på 500-personers klubber, absolutt ikke.

– *Hva var det egentlig som skjedde da Jonas og Henrik slutta i 2010?*

– De syntes ikke det var noe stas å være med i Evergrey akkurat da, og det fargela det meste. Så da sa jeg at det var bedre at de slutta, i stedet for å miste 15 års vennskap fordi vi ble bitre og alt handlet om business. Men omstendighetene ville ha dem tilbake. Hannes (van Dahl, trommer) begynte i Sabaton, og Marcus (Jidell, gitar) kunne ikke være med på flere av spillejobbene våre, og da var Jonas og Henrik de eneste jeg kunne tenke meg å spørre om ville gjøre to gigs i Holland med oss. De skulle få betalt, og jeg tenkte "That's it". Men så spilte vi sammen og alle kjente at det var jo det her som var gøy. Men det var en lang prosess, det gikk et halvt år med møter og diskusjoner – nesten terapeutiske samtaler oss imellom, om hvordan det hadde vært, hva vi ikke likte og hvordan vi ville at det skulle bli i såfall. Det var verdens beste avgjørelse at de slutta, ellers hadde vi ikke sittet her i dag.

– *Da må det jo være ekstra hyggelig at det ble den skiva det ble da de kom tilbake.*

– Ja, hadde ikke den skiva blitt en suksess så måtte vi ha gitt oss, det hadde blitt pinlig å fortsette hvis det ble en dårlig skive da de kom tilbake.

SELVMORDSMUSIKK

– *Dere skal på Europaturné med Delain i høst. Blir det noen egen headlinertur senere?*

– Absolutt! Men vi skal først til USA og Sør-Amerika, og spille festivaler, så det blir nok ikke før høsten 2017.

*“Kanskje verden er mer moden for selvransakelse
nå som det holder på å gå til helvete med verden.”*

◀ – Da må dere ta dere en tur innom Oslo, det er lenge siden.

– Ja, det er jævlig lenge siden. Jeg forstår ikke hvorfor, det burde jo vært lett som bare det.

– Dere har vel ikke spilt mye i Norge i det hele tatt, er det lite marked her?

– Nei, jeg tror ikke det. De gangene vi har vært her har det vært bra.

– Nordmenn er ofte glade i melankolsk musikk, men blir det for smalt tror du?

– Kanskje. Eller kanskje det bare er feil personer som jobber i Norge, hehehe.

– Tror du mange synes musikken deres er for depressiv? Du har jo selv kalt den for selvmordsmusikk, hehe.

– Ja, det tror jeg. Jeg synes Evergrey skal være et forum hvor man kan sette seg ned og lytte til musikken, og være i den følelsen en times tid. Da har man opplevd de følelsene som “The Storm Within” frembringer. Men som sagt, så er det ikke det man hører på når man skal gå ut og ha en morsom kveld.

– Men det er mange som henter energi fra melankolsk musikk også.

– Ja, absolutt! Det handler jo om hva man vil gjøre, og hvor man vil være. Nei, jeg tror ikke folk synes det er for depressivt, derimot tror jeg folk kan være redde for å havne inni det, man vil ikke være i det mørket bestandig.

– Derfor er dere kanskje et band folk enten elsker eller hater også.

– Ja, men jeg har ofte opplevd at folk har en oppfatning av oss, men så ser de oss live og så var vi overhodet ikke som de trodde. Men det er jo deres feil, det har ikke noe med oss å gjøre, ha ha ha.

SPECIAL GUESTS

Vanligvis er det Toms kone, Carina Englund, som står for de kvinnelige innslagene på Evergreys låter, så også på dette albumet. Men denne gang har de sågar fått hjelp av Nightwish’ Floor Jansen, på låta “In Orbit”. I tillegg har Toms datter også fått plass i koret denne gangen.

– Du har en musikalsk familie har jeg skjönt, ettersom både kona og dattera di bidrar på albumet.

– Ja, det er moro. Det samme med Floor (Jansen, Nightwish), alle er enten familie eller mine nærmeste venner – det er fantastisk å kunne delta i hverandres musikkiv på den måten. Min datter går på musikk-gymnas nå, så får vi se om det blir noe ut av det.

– Hun har jo noe å slekte på.

– Ja, ha ha. Det hadde vært rart om hun var tonedøv liksom.

– Hvordan kom dere på duetten med Floor?

– Det var hun og min kone som satt og drakk vin en kveld, og så sa Carina “Hvorfor har du aldri vært med på noen Evergrey-låt?”, hvorpå Floor svarte “Ingen har spurt”. Floor har vært Evergrey-fan i mange år, og Carina sa jeg burde spørre om hun ville være med. Jeg tenkte “Vi har jo allerede en dame som synger i Evergrey, og det er Carina”, men dagen etter kom Rikard med en pianomelodi som jeg syntes lått litt Nightwish-aktig og tenkte vi kanskje kunne lage en karakter til henne i den låta. Og det ville hun. Veldig stas, og det er bra for oss at hun spiller musikken for sine fans også, på den måten blir vi større. Det handler jo om å få så mange som mulig til å høre musikken vår, men vi skriver først og fremst musikk for oss selv, uten å tenke business. Og det tror jeg vi vinner på nå. Tidligere har vi følt at verden ikke har forstått Evergrey helt, vi har ikke gjort noe annerledes nå, men nå har verden innhentet oss på en måte. Velkommen etter, vi har gjort det samme i 20 år, hehe.

– Dere er kanskje mer synlige nå da.

– Ja, men kanskje verden også er mer moden for den type musikk – og selvransakelse. Det er OK å tittle innover, og det er OK å være åpen om sine følelser. Jeg tror verden trenger det også. For det holder på å gå til helvete med verden. Og da er det bra man kjenner seg selv først, hehe.

– Turnerer dere mer nå enn før, så dere har blitt mer synlige for folk?

– Vi turnerer smartere. Vi gjør det vi vil gjøre, på den måten vi kan gjøre det, noe som gjør at vi kan presentere Evergrey på den måten vi vil. Tidligere spilte vi hele tiden, overalt, det spilte ingen rolle. Det spilte ingen rolle hvor mye penger det var snakk om, hva slags arrangement det var, og det spilte ingen rolle om vi kunne ha med oss alle vi pleier å ha med. Nå stiller vi flere kriterier, og får

vi det ikke til så skiter vi i det, da får vi gjøre noe annet i stedet.

– Det er jo bra å ha kommet dit hvor dere faktisk kan si nei til ulønnsomme oppdrag.

– Ja, og da blir det jo automatisk færre gigs, men det blir også bedre gigs. Som gjør at vi til syvende og sist kommer dit vi vil fortere, fordi vi ikke gjør ting som får oss til å fremstå dårligere.

– Det hjelper vel å turnere med andre band også for å få nytt publikum?

– Absolutt, det er derfor vi gjør denne Delain-turneen. Vi hadde bestemt at vi ikke skulle gjøre “Special guest”-turneer lenger, for vi kan jo turnere på egen hånd. Men det passet bra, både tids- og pengemessig, og det er et publikum som vi ikke har spilt for tidligere. Og den Floor-låta passer jo fint inn i deres verden også, selv om hun ikke er med på turneen.

– Jeg er nå litt overrasket over at Delain er større enn dere jeg da.

– Ja, men det er ulike territorier. De er store i Tyskland og Holland. De tenkte først å legge turneen innom Skandinavia også, men det var ikke vi interesserte i. Der kan heller de spille med oss.

– Er dere større i Tyskland enn i Sverige, jeg har inntrykk av at de fleste er større i Tyskland?

– Ja, jeg tror det. Nå. Tyskland har vært litt vanskelig for Evergrey, men etter forrige plate var alle klubbkonsertene der tettepakket med folk. Sånn var det ikke før. Og med “The Storm Within” har vi fått sykt mye bra anmeldelser overalt, det hjelper jo på.

– Noen avsluttende ord du ønsker å si til det norske folk?

– Vi burde snart komme å spille i Norge, det er jo latterlig nærme. Det må da finnes folk i Norge som liker Evergrey. Eller det gjør jo det, vi spilte på Karmøygeddon et år og det var fantastisk.

– Dere burde spilt på Tons Of Rock i Halden til sommeren!

– Javisst! Det burde vi. Det får du fixe, ha ha ha. ☐

Undertegnede har allerede kåret “The Storm Within” til årets skive. Anmeldelsen kan du lese på norwayrock.net.